

Traktat o Zmartwychwstaniu (List do Rheginosa)

Przekład: Paul Kieniewicz

Wstęp

Traktat o zmartwychwstaniu, zwany też Listem do Rheginosa, został znaleziony w Kodeksie I Biblioteki Nag Hammadi. Autor odpowiada w nim na pytania Rheginosa dotyczące zmartwychwstania. Co oznacza zmartwychwstanie Jezusa i w jakim ciele zmartwychwstaniemy? Autor cytuje list św. Pawła do Koryntian i głosi teologię podobną do św. Pawła jednak wyraża też gnostyckie stanowisko, że człowiek może doświadczyć zmartwychwstania tu i teraz, gdy odwróci się od świata i stanie się jednością.

Tekst znajduje się w kodeksie bezpośrednio po Ewangelii Prawdy spod pióra Walentyna z Aleksandrii. Jego styl i teologia są zbieżne z Ewangelią Prawdy, a niektórzy uczeni twierdzą, że Walentyn mógł być również jej autorem.

Tworząc tłumaczenie, korzystałem z wersji autorstwa Bentleya Laytona, Williama Barnstone'a, Malcolma Peela i ks. prof. Wincentego Myszora.

Powitanie

Mój synu Rheginosie, niektórzy ludzie chcą zostać uczonymi. To jest ich cel, kiedy zaczynają rozwiązywać nierozwiązane problemy. Jeśli im się to uda, są z siebie dumni. Nie sądzę jednak, aby stali na Miejscu Prawdy. Raczej szukają spoczynku. Ten prawdziwy spoczynek otrzymaliśmy od naszego Zbawiciela i Pana, Chrystusa. **44** Otrzymaliśmy spoczynek, gdy poznaliśmy prawdę i spoczęliśmy na niej.

Ponieważ pytasz o rzeczywistości zmartwychwstania, piszę do ciebie, bo zmartwychwstanie jest ważną sprawą, w której wielu nie wierzy, chociaż nieliczni rozumieją. Niech to będzie przedmiotem naszej dyskusji.

Podwójna natura zbawiciela

Jak Pan radził sobie z okolicznościami świata? Gdy był wcielony i gdy objawił się jako syn Boży, chodził w tym regionie, w którym mieszkasz, mówiąc o prawie naturalnego porządku - mam na myśli śmierć. Ponadto, o Rheginosie, Syn Boży był Synem Człowieczym. Był panem swoich okoliczności pod dwoma względami - posiadał zarówno człowieczeństwo, jak i boskość: aby mógł pokonać śmierć, będąc Synem Bożym, i aby przez Syna Człowieczego mogło nastąpić przywrócenie Pełni, ponieważ od początku istniał jako ziarno prawdy, zanim powstała ta struktura kosmosu - struktura z wieloma eonami i bóstwami.

Zmartwychwstanie Zbawiciela

Wiem, że przedstawiam rozwiązanie 45 w trudnych kategoriach, ale w Słowie Prawdy nie ma nic trudnego. Podjął jednak do wyjaśnienia wam tego, nie pozostawiając niczego w ukryciu, ale jawnie objawić wszystkie rzeczy dotyczące istnienia - z jednej strony zniszczenie zła, z drugiej ujawnienie tego co wyższe. To jest pochodna Prawdy i Ducha; ta Łaska zaś należy do Prawdy. Zbawiciel pochłonął śmierć - (o tym) nie pozostaj w niewiedzy - bo odłożył na bok świat, który ginie. Przemienił się w niezniszczalny Eon i podniósł się, wchłonął to, co widzialne, w to, co niewidzialne, i otworzył nam drogę do naszej nieśmiertelności.

Duchowe zmartwychwstanie chrześcijanina

Wtedy rzeczywiście, jak powiedział Apostoł, "z Nim cierpieliśmy i z Nim powstaliśmy, i z Nim wstąpiliśmy do nieba".

Jeżeli na tym świecie istniejemy w sposób widzialny, nosimy świat jako ubranie. Jesteśmy Jego promieniami, przez Niego objęci aż do naszego zmierzchu, to znaczy naszej śmierci w tym życiu. Od Niego promieniujemy promieniami i jesteśmy trzymanymy w jego ramionach aż do naszego własnego zachodu słońca, naszej śmierci w tym życiu. Jest to duchowe zmartwychwstanie 46, które pochłania to, co psychiczne, tak samo jak to, co cielesne.

Filozofia i gnoza

Jeśli jednak jest ktoś, kto nie wierzy, nie można go przekonać. Bo to należy do wiary, mój synu, a nie do przekonywania argumentacją by zapewniać, że umarli powstaną. Powiedzmy że pośród filozofów, którzy są na tym świecie, jest ktoś, który wierzy. Przynajmniej on powstanie. I niech ten filozof nie uwierzy temu który sam się nawrócił. My poznaliśmy Syna Człowieczego i wiemy, że powstał spośród umarłych. Mówimy o nim: "On jest niszczycielem śmierci".

Zbawienie umysłu

Jeśli wielką rzeczą jest to, w co się wierzy, także wielkimi są ci, którzy wierzą. Myśl o tych, którzy zostali uratowani nie zaginie. Umysł tych, którzy go poznali, nie zaginie. Dlatego jesteśmy wybrani do zbawienia i odkupienia, bo przeznaczono nas od początku, abyśmy nie wpadli w niewiedzę, lecz abyśmy osiągnęli rozumienie tych, którzy poznali prawdę.

Prawda, którą poznali, nigdy nie będzie zniszczona, ani tak się też nie dzieje. Zespolenie Pełni jest silne. To, co się wyłamało i stało się powodem powstania świata jest znikome. Pełnia bowiem jest tym, co wszystko utrzymuje: **47** nie powstała, bo po prostu zawsze istniała.

Czy ciało będzie zbawione?

A zatem nie wąż w zmartwychwstanie, synu mój, Reginosie! Może przypuszczasz że ponieważ nie zaistniałeś w ciele, a tylko ciało przyjąłeś, gdy przyszedłeś na ten świat, to dlaczego nie miałbyś znów przyjąć ciała, gdy wstępujesz do eonu? Jest to element nadrzędny wobec ciała, który nadaje mu żywotność. Ponadto czyż to, co powstaje ze względu na ciebie, nie należy do ciebie? Czy nie możemy więc stwierdzić, że to, co jest twoje, będzie z tobą współistnieć?

Ale skoro jesteś na świecie, to w czym jest twój brak? To jest właśnie to, czego próbowaliście się nauczyć - cielesna otoczka, czyli starość, prawdziwą korupcją. Ale to, czego wam brakuje, jest waszym zyskiem. Nie oddacie lepszej części, gdy odejdziecie. Gorsza część cierpi, ale znajduje łaskę. Nic nas nie wykupi, póki jesteśmy w tym świecie, jednak całość i my jako jej członkowie, jesteśmy zbawieni. Otrzymaliśmy zbawienie od początku do końca. Rozważmy to, i to przyjmijmy.

Zmartwychwstanie nie jest złudzeniem

Są jednak tacy, którzy pytając o te rzeczy, na które patrzą, chcą zrozumieć, czy ten, kto jest zbawiony, po opuszczeniu ciała będzie natychmiast zbawiony? Co do tego niech nikt nie wątpi. Rzeczywiście, widzialne członki, które są martwe **48**, nie będą zbawione, ponieważ tylko żywe członki, które istnieją w nich, powstaną.

Czym więc jest zmartwychwstanie? Jest to objawienie tych, którzy zmartwychwstali. Jeśli bowiem pamiętasz, że czytałeś w Ewangelii, że ukazał się Eliasza, a z nim Mojżesz, nie myśl, że zmartwychwstanie jest złudzeniem. Ono nie jest złudzeniem, ale jest prawdą! Rzeczywiście, bardziej pasuje stwierdzenie, że świat jest iluzją, a nie zmartwychwstanie. Ono dokonało się przez naszego Pana Zbawiciela, Jezusa Chrystusa.

Ale co ja wam teraz mówię? Nagle żywi umierają. Czy oni w ogóle nie żyją w tym świecie zjaw? Bogaci stali się biedni, a królowie zostali obaleni. Wszystko jest podatne na zmiany. Świat

jest złudzeniem. Rzeczywiście, nie chcę się czepiać rzeczy do przesady. Ale zmartwychwstanie nie ma takiego charakteru bo jest Prawdą. Jest tym co stoi w miejscu. Jest objawieniem tego, co jest, przemianą w nowe. Albowiem niezniszczalność **49** spływa na zniszczalność; światło spływa na ciemność, pochłaniając ją; a Pełnia wypełnia niedostatek. To są symbole i obrazy zmartwychwstania. On jest tym, który czyni to, co dobre.

Zmartwychwstanie już jest

Dlatego nie myśl w częściach, o Rheginosie, ani nie żyj według nakazów tego ciała w imię jedności, lecz uciekaj od stanu podziału i zniewolenia, a wtedy już masz zmartwychwstanie. Jeśli bowiem ten, kto umrze, wie o sobie, że umrze - choćby spędził wiele lat w tym życiu, dlaczego więc nie zbadacie samych siebie, by poznać, że powstaliście? Chociaż masz zmartwychwstanie, trwasz tak, jakbyś miał umrzeć, chociaż śmiertelne ciało wie że już umarło, to dlaczego ci to wybaczam, chyba że z powodu twojego niedostatecznego wykształcenia? Każdy powinien ćwiczyć na wiele sposobów, aby uwolnić się od tego ciała, aby nie błądzić bez celu, ale raczej odzyskać swój pierwotny stan bycia.

Epilog

Słowa te otrzymałem z hojności **50** Pana mojego, Jezusa Chrystusa. Pouczyłem o nich was i waszych braci, którzy są moimi dziećmi, i nie pominąłem niczego, co mogłoby was wzmocnić. Jeśli wśród tych napisanych słów jest coś niejasnego, pytajcie, a ja wyjaśnię. Ponieważ tak jest, nie wahajcie się podzielić z innymi członkami waszego kręgu, ponieważ to, czego was nauczyłem, ma moc przynoszenia korzyści. Wielu czeka na to, co wam napisałem. To mówię im: pokój i łaska niech będą pośród nich.

Pozdrawiam ciebie razem z tymi, którzy miłują was braterską miłością.